

RAAP-NOTITIE 2235

Plangebied Spoorstraat 34, Dieren-Zuid

Gemeente Rheden

**Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en
inventariserend veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel

Titel: Plangebied Spoorstraat 34, Dieren-Zuid, gemeente Rheden; archeologisch
vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: juni 2007

Auteur: *D. Kastelein*

Projectcode: RDSP

Bestandsnaam: N02235-RDSP.doc

Projectleider: drs. K.C.J. van Straten

Projectmedewerkers: E. Goossen & D. Kastelein

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 22695

Autorisatie: drs. M. Schabbink

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 0294-491 500

Leeuwendseweg 5b

telefax: 0294-491 519

1382 LV Weesp

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 5069

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2007

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Stichting de Dierense Sjoel heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 22 mei 2007 een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met uitbreidingsplannen voor het pand aan de Spoorstraat 34, lokaal bekend als de Dierense Sjoel in de gemeente Rheden. Doel van onderzoek was allereerst het middels bureauonderzoek verwerven van informatie over bekende en te verwachten archeologische waarden teneinde een gespecificeerde verwachting op te stellen. Het doel van het veldonderzoek was vervolgens die verwachting te toetsen en, voorzover mogelijk, een eerste indruk te geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging van eventueel aangetroffen archeologische vindplaatsen.

Tijdens het veldonderzoek zijn in het plangebied geen archeologische resten aangetroffen. Naar verwachting zal er als gevolg van de geplande werkzaamheden dan ook geen verstoring van archeologische waarden optreden. Derhalve worden geen aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan. Geadviseerd wordt het plangebied wat betreft archeologie vrij te geven.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Stichting de Dierense Sjoel heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 22 mei 2007 een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met uitbreidingsplannen voor het pand aan de Spoorstraat 34, lokaal bekend als de Dierense Sjoel in de gemeente Rheden. Het bureau- en inventariserend veldonderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het bureauonderzoek was het verwerven van informatie over bekende en verwachte archeologische waarden teneinde een gespecificeerde verwachting op te stellen. Doel van het veldonderzoek was het toetsen van die archeologische verwachting en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging van eventueel aangetroffen archeologische resten.

1.2 Plangebied

Plangebied Spoorstraat 34 (ca 0,01 ha.) ligt ten oosten van de Spoorstraat (figuur 1). Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 33G van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 204.337/451.001. Het perceel staat kadastraal bekend onder gemeente Dieren, sectie U, nummer 1287. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied in gebruik als groenstrook/tuin.

1.3 Onderzoeksofzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot een karterend booronderzoek.

Het bureau- en inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd volgens de normen die gelden in de archeologische beroepsgroep c.q. de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.1 (KNA). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). In het kader van het Interimbeleid werkt RAAP onder de opgravingsvergunning van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methoden

In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst). Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in of nabij het plangebied is het ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) geraadpleegd.

2.2 Resultaten

Geologie en geomorfologie

Het plangebied bestaat geomorfologisch gezien uit daluitspoelingswaaiers bestaande uit grofzandige en grindrijke afzettingen. In een aantal gevallen is hier overheen dekzand afgezet (Willemse, 2005).

Bodem

De bodem in het plangebied bestaat uit enkeerdgronden. Tot gemiddeld 65 cm -Mv komen enkeerdgronden voor. Deze bestaan uit homogeen, zeer donkergrijs tot donkerbruin, matig humeus, matig tot zwak siltig, matig grof zand met een bijmenging van fijn en grof grind (Willemse, 2005).

Archeologie

In ARCHIS staat uit de omgeving van het plangebied een aantal archeologische vindplaatsen geregistreerd (ARCHIS waarnemingsnummers 6785, 31968, 49604 en 49608). Het betreft vondsten uit de periode Mesolithicum t/m Nieuwe tijd. Er bevinden zich binnen een straal van 1000 m rondom het plangebied geen archeologische monumenten.

Archeologische verwachting

Op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart Gelderland (GCHW) staat het plangebied aangegeven als niet gekarteerd. Volgens de archeologische verwachtingskaart voor de gemeente Rheden (Willemse, 2005) geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting gebaseerd op de aanwezigheid van daluitspoelingswaaiers. Het merendeel van de archeologische vondsten in de gemeente Rheden is afkomstig uit deze landschappelijke eenheid.

3 Veldonderzoek

3.1 Methoden

Vanwege het zeer beperkte oppervlak van het plangebied zijn de boringen zo gelijkmatig mogelijk verdeeld over het plangebied. De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen uit de periode Laat Neolithicum t/m Nieuwe tijd. Deze methode is niet geschikt om verkavelingspatronen, graven en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen (Tol e.a., 2004).

Er is geboord tot maximaal 3,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 15 cm. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) beschreven en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Er zijn geen monsters genomen. Het opgeboorde materiaal is gezeefd met een zeef met een maaswijdte van 0,5 cm; het zeefresidu is met het blote oog geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

In het plangebied is een verstoorde bodemopbouw aangetroffen. In het hele plangebied is de bodem tot minimaal 80 cm -Mv verstoord. Onder een bruingrijs cultuurdek (bestaande uit matig fijn, zwak siltig zand) bevindt zich in 4 van de 5 boringen een lichtbruine tot lichtbruingrijze, recent verstoorde laag (boringen 1, 2, 4 en 5). In tegenstelling tot de verwachte daluitspoelingswaaierafzettingen is tussen 80 en 100 cm -Mv lichtgeel, zeer fijn, zwak ijzerhoudend dekzand aangetroffen. In boring 3 is een recente verstoring waargenomen tot 250 cm -Mv. Hieronder bevindt zich licht geelgrijs, matig grof, slecht gesorteerd zand. Dit pakket wordt geïnterpreteerd als daluitspoelingswaaierafzettingen.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn in de 5 boringen archeologische indicatoren aangetroffen. Er is door de diepe verstoring van de bodem in het plangebied en het ontbreken van archeologische indicatoren geen aanleiding om de aanwezigheid van een archeologische vindplaats in het plangebied te vermoeden.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Tijdens het veldonderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor vindplaatsen in het plangebied.

Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Wel maken wij u erop attent dat bij iedere gravende activiteit het aantreffen van (niet voorspelbare) toevalsvondsten niet kan worden uitgesloten. Indien hiervan sprake mocht zijn, dient de overheid (RACM) hiervan op de hoogte te worden gesteld in het kader van de meldingsplicht (Monumentenwet 1988, Artikel 47)

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek dient contact opgenomen te worden met de gemeente Rheden.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Literatuur

- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- ROB**, 2005. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) versie 2.1*. Ontleend aan <http://www.archis.nl>.
- Tol, A., P. Verhagen, A. Borsboom & M. Verbruggen**, 2004. Prospectief boren; een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie. *RAAP-rapport 1000*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Willemse, N.W.**, 2005. Inventariserend veldonderzoek (verkenning) bebouwde kommen gemeente Rheden: Velp, Rheden, De Steeg, Ellecom, Dieren, Spankeren en Laag Soeren. *RAAP-rapport 1071*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
-Mv	beneden maaiveld
RACM	Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten

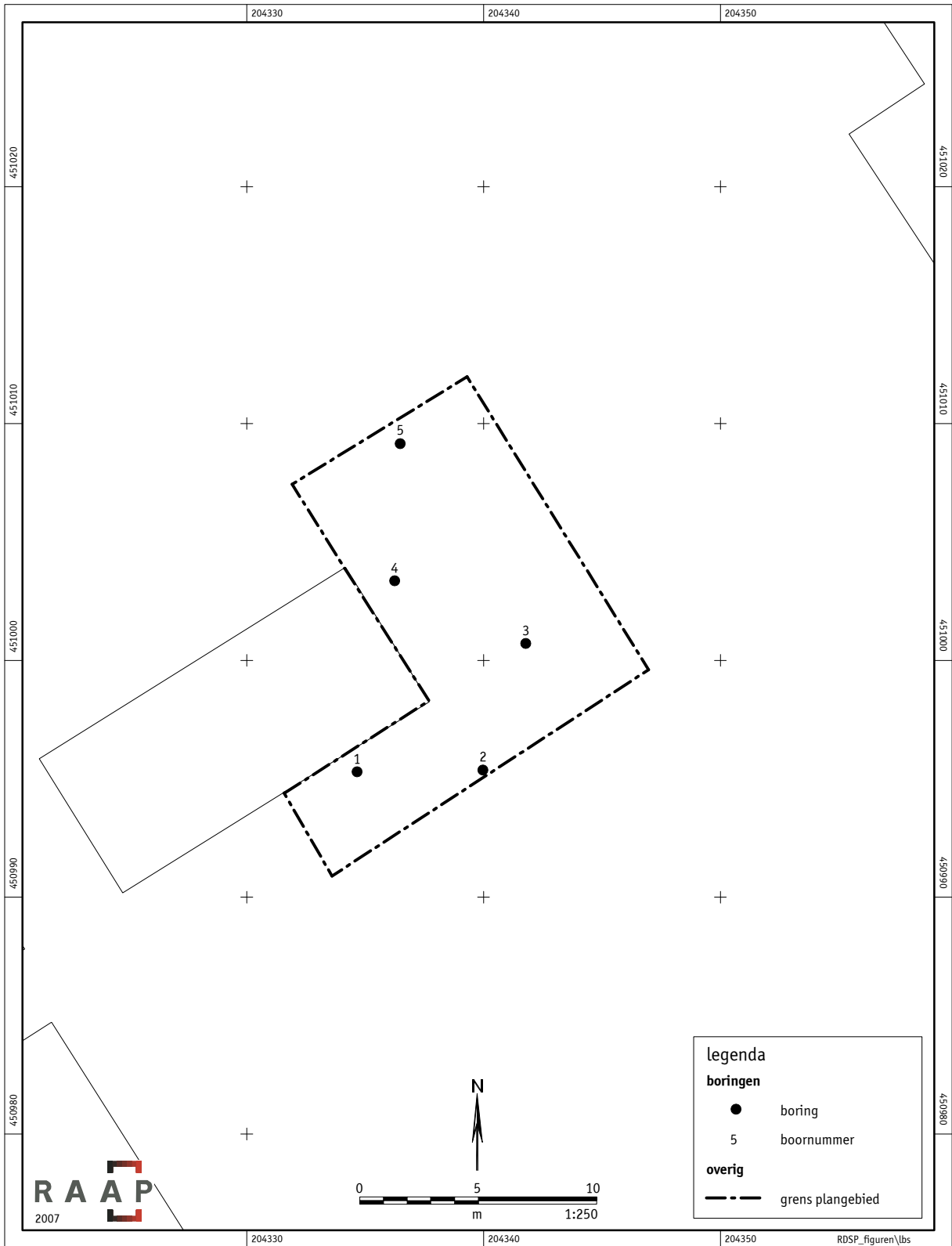
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

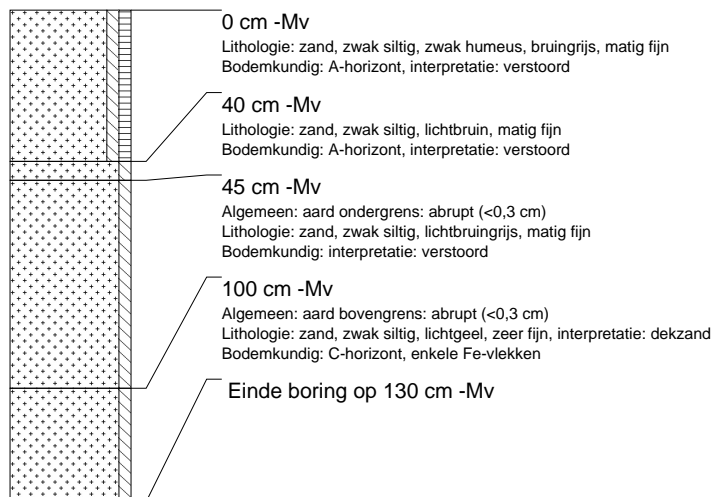

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

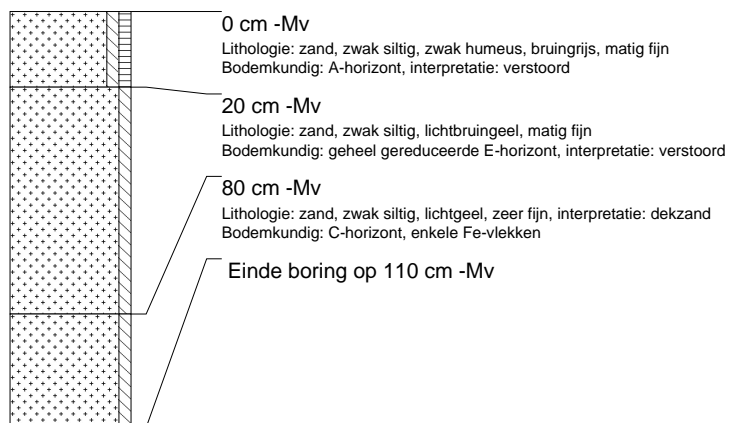
boring: RDSP-1

datum: 23-5-2007, doel boring: archeologie - verkenning, provincie: Gelderland, gemeente: Rheden, plaatsnaam: Dieren, opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel, uitvoerder: RAAP Oost

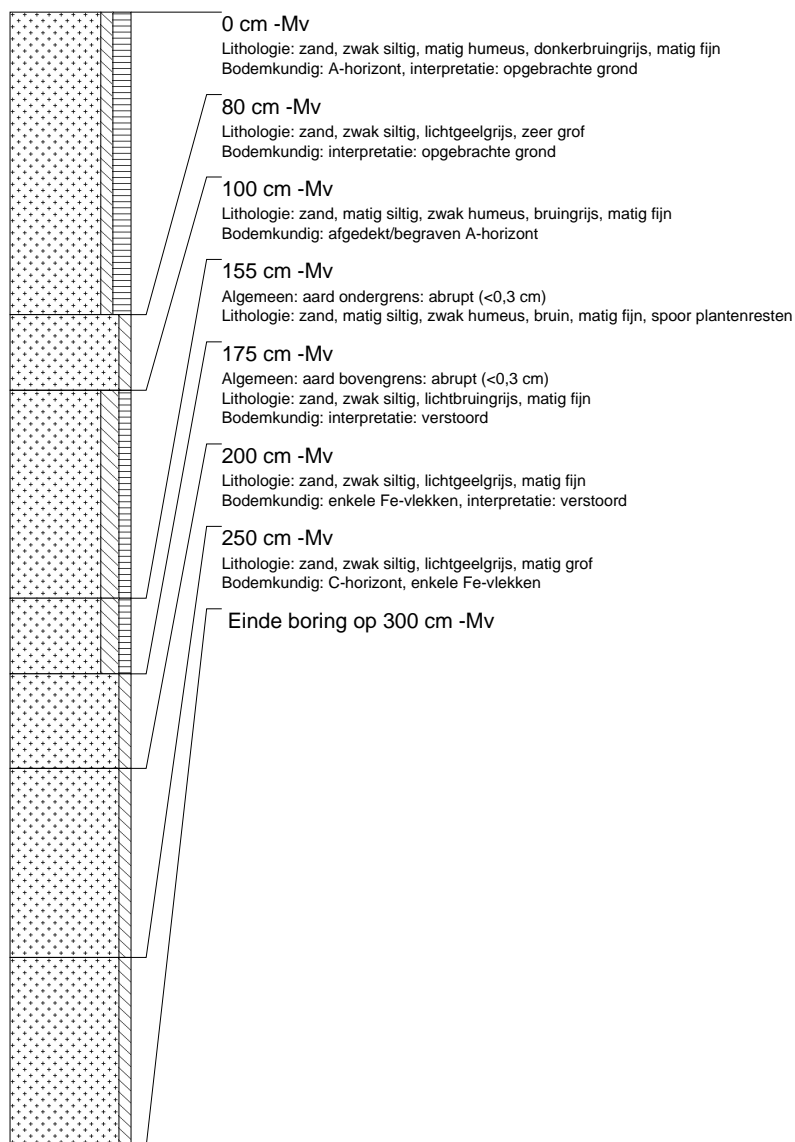
boring: RDSP-2

datum: 23-5-2007, doel boring: archeologie - verkenning, provincie: Gelderland, gemeente: Rheden, plaatsnaam: Dieren, opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel, uitvoerder: RAAP Oost

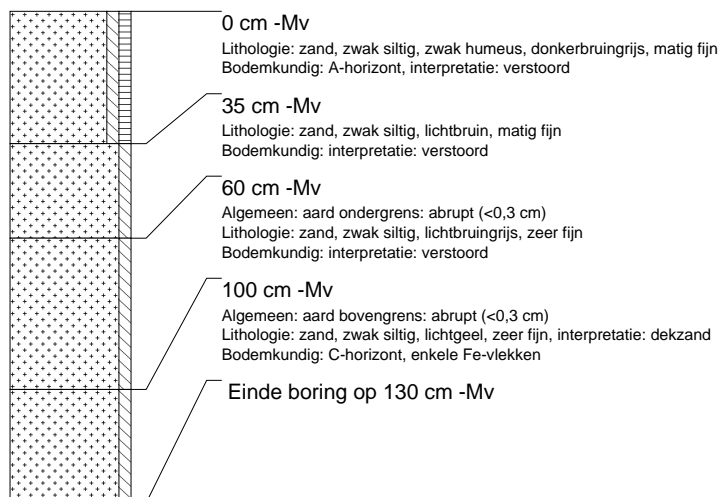
boring: RDSP-3

datum: 23-5-2007, doel boring: archeologie - verkenning, provincie: Gelderland, gemeente: Rheden, plaatsnaam: Dieren, opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel, uitvoerder: RAAP Oost

boring: RDSP-4

datum: 23-5-2007, doel boring: archeologie - verkenning, provincie: Gelderland, gemeente: Rheden, plaatsnaam: Dieren, opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel, uitvoerder: RAAP Oost

boring: RDSP-5

datum: 23-5-2007, doel boring: archeologie - verkenning, provincie: Gelderland, gemeente: Rheden, plaatsnaam: Dieren, opdrachtgever: Stichting de Dierense Sjoel, uitvoerder: RAAP Oost

